

LAPSILLE JA VUORISOLLE

Tieto valtaa on, tieto voimaa on,
Tieto yön lapset yhtehen kerää.

Se nuoriso vahva on,voittamaton
Joka tiedon hengessä herää.

NUORTEN LAULU.

(Kössi Ahmalan H:gin sos-dem.
Nuorisoseuran 20 vuotta-albumin
kirjott. juhlarunon jälkikappale.)

Perimme taisteluvaiivan ja työn
taattojen kutsun tähden.
Kohdusta elämän korven yön
nousemme, kaikkein nähden
tartumme taisteluaseeseen,
äivankuin hekin ennen.
Lujasti luokkamme huomeneen
luottaen taistoon me menen.

Meissä on nuortunut tahtonsa
taas,
vahvennut taattoin varsi,
Vaikkapa kohtalo heidät kaas
taistelulaulunsa parsi
kaikuupi, uhmassa paisunut vaan.
Aseena käyttö aito
uhkana esteitten nudesta
on sekä kestämistaito.

Perimme taisteluvaiivan ja työn
mutta me nuoret kerran
taistelutarinassa kohdusta yön
kasvamme kahden verran.
Perimme voittajariemunkin:
korpi kun martona makaa,
luokkamme päivä kun kultaisin
ylenee takausten takaa!

Rikkuri

Välvään haastavain askelin
lätkä Mauno pikku kaupungin
kantuun. Silmäpari löysi oudot
tökötykset kosvoissa. Näkki
kurisi sähkää ja hampaat löi-
vät loukkua. Repaleisin vaate-
tein, kukkaro tyhjänä Mauno oli
jo viikkokauden etsinyt työtä,
mutta turhaan. Kaikkiällä sa-
ma vastaus: ei tarvita.

— Eihän se ole ihmeekään, et-
ten saa työtä, ajatteli Mauno.
— Olenhan armahdettu vaiki,
tuomittu "kapinaan" yllyttämi-
sestä...

— Tuossa taas kohoaa yksi
noita trustien piippuja. Ehkäpä
sieltä saisin työtä, ajatteli hän
ja seisaltui tehtaan portille. Sit-
ten hän suuntasi askeleensa
työnjohtajan konttoriin.

Tuikka silmäys suunnattiin
nuorukaiseen.

"Mitä tahdot?" kuului kaks-
kea ääni.

"Työtä", vastasi Mauno tus-
kin kuuluvasti.

"Vai työtä! Eikö nyt sata-
missa ole työtä liaksikin!" mu-
rahti mestari. "Näyttökää pa-
perinne!"

Mauno ojensi paperinsa. Päl-
kallinen hyntyy levisi mestarin
kasvoille hänen tutkiessaan Mau-
non papereita.

"Johan sen arvasin", puheli
mestari "kapinaan yllyttäjä! Ei
minulla ole työtä. Mutta voim-
han hommata teidät satamatöi-
hin".

"Eivätkö ne ole lakonalaisia
toita", huomautti Mauno.

"Vai lakonalaisia!" veteli mes-
tari. "Liiankin hyvää kapina-
vangille! Menettekö vai ette?"

Hetken kävi Mauno sisällistä
taistelua. Mutta polttava näk-
kä puhui liian lujaa kieltä...

"Menen", kuiskasi hän.

"Huomenna voitte alottaa",
sanoi mestari ja ojensi Maunol-
le kaksikymmentä markkaa.

"Siinä on ensi aluksi", lisäsi
hän pirullisesti hymyillen.

Ahnaasti tarttui Mauno ojen-
nettuihin rahoihin ja astui ulos
ovesta. Hoippuen kuin juopu-
nut hän kulki lähimpään ruo-
kalaan.

— Mitä oletkaan tehnyt? kuiskasi
ääni hänen sisimmässään.

— Olet myynyt sielusi paholai-
selle. Olet ruvennut petturiksi.
Mitä, mitä olet tehnyt!

Mauno koetti karkottaa sisä-
sen tuhtelijansa. Hänen voi-
mansa oli vankileirissä rauennut
tahto ei jaksanut kestää
kinsausta.

Muutaman päivän Mauno
työskenteli rikkurina. Mutta tie-
toisuus siitä ei suonut hänelle
rauhaa. Rintaa poltti ajatus:
Toveriesi leivän syöjä! Halvek-
sittävä olio!

Mauno ei voinut sitä kestää.
Hän heitti työnsä, hoiperтели pit-
ki rantaa, nousi laivan kannel-
le ja päätti hypätä mereen.

Mutta silloin hän muisti van-
han äitinsä, joka kaipasi häntä.
Xidin rinnalle ilmestyivät Ellin
lempäät piirteet. Mauno oli hä-
nen kansaan päättänyt perus-
taa kodin... Mutta nyt kuiskasi
sisäinen ääni Maunolle: Pettu-
ri! Kuinka voit elää toveriesi
keskuudessa puhtaalla omalla-
tunnolla!

— Minä en voi elää, en voi
mutisi Mauno tuijottaen synk-
kään syvyyteen. Kuului loisk-
kahdus...

Hetkeisen kuluttua vain kup-
la veden pinnalla osotti paikkaa
missä onneton oli löytänyt so-
vituksensa ja hautansa.

Iisa Välke.

Lupaus

Oli hämärä kesäilta v. 1918.
kuljin tietä, jota sadat kuole-
maantuomit olivat kulkeneet.
Joka askel-oli ikäänkuin kyynel-
ten ja veren peittämä, tuulikin
tuntui valittaan nyhkyttävän,
ja puiden ja pensaiden varjossa
näkyi piilevän kuoleman kaulu.
Tulin paikalle, jossa sadat mie-
het olivat saaneet kiväärinkuu-
lia ruumiiseensa kauhun ja vi-
han rinta paisuttaessa. Nyt ol-
ivat mitättömät hiekkakummut
todistamassa niitä kauhun ta-
pauhtumia.

Ita pimeni, aurinko laskies-
saan värjitti taivaanruunan veri-
punaiseksi. Vainajien omaisia
hiipi hautakumpujen luo, toiset
tuoden vaatimattomia kukkia
mukanaan, toiset saapuivat pai-
kalle vain muistelemaan rak-
kaimpiaan.

Näin äidin kolmen pienen
lapsensa kanssa hiljaa laskevan
lemmenkukkia kummulle, joka
ijäksi kätki heiltä isän. Muistui
mieheni tarmokkaan ja rehelli-
sen, aina työväen järjestöjen e-
turiveissä toimineen, nyt — run-
neltu ruumis maanpöydessä.

Näin vanhan vaimon ja mie-
hen, mukanaan parhaat kukat
pihan kukkalavoilta ja vaimon
vapisevin käsin, kyynelten valu-
essa ryppyisille poskille, asetta-
van kukkansa hiekkalle. Mies
näkee maassa lakin edustasta
irtautuneen repaleisen nauhan,

tuntee sen poikansa lakista irt-
tautuneeksi, näkee ajatuksis-
saan, miten pää on ruhjoutunut,
ja nauha jäänyt maahan syyt-
tävänä todistajana. Mies vai-
puu horjuen kivelle istumaan.
Mitä oli hänen poikansa teh-
nyt? Hänen kauttaan ei ollut
yksikään ihminen menettänyt
henkeään, eikä mitään vahinkoa
kärsinyt, tuon nuoren, hyvän a-
vokatseisen pojan kautta. Näin
nuoren vaimon puurrunkoo-
nojaantuneena, kasvoillaan epä-
toivoisen tuskan ja masennuk-
sen ilme. Hänen miehensä oli
rintamalla taistellut tasavoimaista,
aseellista vihollista vastaan
ja joutunut itse — aseettomana
teurastettavaksi.

Monia muita yhtä toivotomia
ja tuskan lamauttamia näin siel-
li, pimenevässä illassa, taivaan
rannan verenpunaisessa kajossa
näyttivät he kuin Tuonelasta
palanneilta, hiipiviltä aaveilta.

Mielikuvituksissani näin mur-
ha-aseita, kiväärejä, kuularuis-
kuja, kanuunoita, pommeja ja
niiden näyttämää kamalaa satoa
ympäri maailmaa, hävitettyjä
kaupunkeja ja kyliä, tuhottua
ihmiselämää, ruhjottuja ruumis-
röykkiöitä. Siinä asetetun vi-
han sato, kuolema, hävitys, näk-
kä. Minut valtasi ääretön viha
aseita kohtaan; ne jos voisi hä-
vittää, ei tällaisia kauhun ku-
via näkisi, ei tällaisia kuoleman-
laksoja olisi.

Silloin tovereiden haudoilla,
katsellessani itkeviä omaisia,
tein itselleni puhun lupauksen,
että aina olisin vastustava aseita.
Korkealla kaartuva tumma
taivas oli lupaukseni todistajana.
A. S.

BRONTWOOD, WIS.

Nyt minä taas kirjotan Toverit-
reen pitkästä aikaan. Minä olen 11
vuoden vanha ja olen viidennessä
luokassa koulussa. Minulla on yksi
sisiko joka on 14 vuoden ikäinen.
Hän käy jo Tripolin korkeakoulun.
Meidän opettajan nimi on Mrs.
Esther Dotter ja hänellä on yksi
poika viiden vuoden vanha. Meillä
ei ole nyt koulua, kun opettajan po-
ika on kipeä.

Ei täällä ole nyt ollut pitkään ai-
kaan mitään haalilla, ei edes joulu-
nakaan. Meillä on kolme mallia ha-
alille. En minä pääse sinne oikein
usein, kun on niin pitkä matka, et-
ten jaksais kävellä. Kyllä minä ha-
luaisin mennä sinne joka kerta. Mi-
nun sisiköni on ollut neijässä nä-
töskappaleessa.

Täällä on ollut hirveän kylmä tal-
vi ja paljon lunta, mutta nyt jo
näyttää, että kevät on tulossa. On
niin hauska ulkona teltillä. Me aina
lasketellaan naapurin tyttöjen kans-
sa.

Isä on ollut kämpällä työssä koko
talven ja äidillä on kotona paljon
työtä kun pitää hoitaa yksin kar-
jan.

Toivotan kaikille Toverittaren luk-
kijolle iloista kevättä. Toverundella
Elma S. Kaartunen.

PORTLAND, ORE.

Tervehdys kaikille Toverittaren
lukkijolle!

Kirjotan taas pitkästä aikaan kun-
en pääse koulunkaan. Tämän kun-
pungin koululapsi on otettu käytän-

töön tapa rokottaa koululapsia.
Meidänkin koulussa pitää jokaisen
lapsen olla rokotettu, tai jos ei hän
suostu rokotettavaksi, joutuu hän o-
lemaan 21 päivää poissa koulusta.
Minä en suostunut siihen, että mi-
nun olisi pantu sitä kuolleen mäd-
dännyttä verta (rokotusainetta) ja
toivon, ettei kukaan muukaan siihen
suostuisi, kun se kerran ei estä tar-
ttakaan, vaan päinvastoin, monet si-
tä sen kautta saavat toiset menet-
tävät kätensä tai saavat sen tähden
muuten kärsiä koko ilänsä, kuten
olen kuullut aikuisten asioita ym-
märtävien selittävän.

Täällä pidetään sunnuntai-koulua
joka sunnuntai ja sen perästä on al-
na ihannelliton kokous. Sunnuntai-
koululaiset näyttävät kappaleen
"Nouseva kosto" joulunaaton, sekä
esittivät paljon muitakin ohjelmaa,
mutta koska siitä on kulunut niin
pitkä aika, niin jääköön se tilaisuus
lähemmin selvittämättä.

Toivon hauskaa talven loppua kai-
kille Toverittaren lukkijolle.

Vilvan Pesola.

MERINO, MONT.

Haloo, kaikki Toverittaren luk-
ijat. Tämä on ensi kerta kun mi-
nä kirjotan Toverittareen. Minä olen
10 vuoden vanha, ja olen viiden-
nessä luokassa koulussa. Minulla
on kaksi sisikoa ja kaksi veljeä ja
me kaikki kuljemme koulua. Yksi
minun sisiköni on Sanfordissa korke-
koulussa. Ei täitä ympäröstöltä
ole kukaan kirjottanut vielä. Tänä
talvena on ollut paljon pahoja ilmo-
ja ja melkein joka talosta kuoli
etukoita, meiltäkin kuoli 2 hevosta
Mennyt kesä oli oikein kuiva ja me
vaan saimme 30 bushellia nisua.

Minä kirjotan toistekin.
Linda Hauskaman.

PALISADE, MINN.

En ole kirjottanut pitkään aikaan
Toverittareen. Ajattelin, jospa piir-
täisin jonkun sanan. Ei ole näky-
nyt paljo lasten kirjotuksia Toverit-
tareessa. On ikävä kun lapset ovat
niin laiskoja kirjottamaan, valkka
niin olen ollut minäkin.

Nyt ei ole ollut koulua kun on niin
paljon ihmisiä sairastanut. On harva
se talo jossa ei ole sairaita.

Ei täällä ole ollut paljon yhteis-
pyrinnöitä sillä täälläkin ollaan si-
mättikkuna.

Lain Työmiehestä, että Maiju
Nurmi muuttaa pois Toverittaren
toimituksesta. Se on kyllä paha, ku-
ka nyt tulee Maijun tilalle.

No ei ole nyt mitään muuta sa-
nottavaa mutta toivon hauskaa tai-
vta kaikille Toverittaren lukkijolle.

Lillian Libeck.

+++++
+ SUOSITTELEMME AJURI- +
+ LIKETTÄMME! +
+ Olemme aina valmiit palve- +
+ lemaan teitä kaikenlaisella +
+ ajuriliikkeen alan kuuluvalla +
+ työllä +
+ SEABORG TRANSFER CO +
+ Puhelin 466 Astoria Ore. +
+++++

NAISTEN OSUUSKOTI

SAN FRANCISCO, CAL.
3627—16th St.

Telefoon: Market 3258

SAN FRANCISCO

+++++